Verneområdestyret for Trollheimen

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 88
fmtlpost@statsforvalteren.no
https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen

Sunndal kommune
Romsdalsvegen 2, Postboks 94
6601 SUNNDALSØRA

Saksbehandler Roar Pettersen **Vår ref.** 2022/3759-10 432.2 **Deres ref.** **Dato** 11.05.2022

Innerdalen landskapsvernområde – dispensasjon for etablering av renseanlegg for avløp og motorferdsel til Innerdalshytta - Kristiansund og Nordmøre turistforening

Vedtak

Avløpsanlegg

Verneområdestyret for Trollheimen gir Kristiansund og Nordmøre Turistforening tillatelse til å oppgradere avløpsanlegget for Innerdalen turisthytte sommeren 2022 i henhold til plan datert 31.03.2022 og tilleggsinformasjoner fram og med 18.05.22. Det settes følgende vilkår:

1. Utslippstillatelse og byggetillatelse mv. må foreligge fra Sunndal kommune før arbeid kan iverksettes.
2. Gravearbeidet må skje så hensynsfullt som mulig i forhold til eksisterende vegetasjon.
3. Det skal ikke graves bredere enn 1,2 meter for ledningstraséene.
4. Massene som blir gravd opp skal så langt det er rom legges tilbake i grøfta.
5. Eventuelt torvlag på grøftetraséen skal legges til side ved åpning av grøfta slik at torvlaget kan legges tilbake og benyttes som revegetering av grøftetraséen.
6. Stedegen gresstorv kan i tillegg benyttes til revegetering av torvlaget på grøftetraséen.
7. Det tillates ***ikke*** benyttet innkjøpte gressfrø eller bruk av andre frøpakker til revegetering.
8. Innkjørte masser til drenering og omfylling av renseanlegget og avløpsrørene skal være rene og uten jord. Masser av nylig knust fjell anbefales.
9. Avfall og overskuddsmateriale fra byggeprosessen og det sanerte gamle avløpsanlegget skal transporteres ut av området og leveres godkjent mottak.
10. Overskuddsmasser etter anleggsarbeidet
    a. tillates ***ikke*** deponert i verneområdet.
    b. tillates benyttet som omsøkt til planlagt vedlikehold med drenering og tetting ved fundamentene til Nyhytta og Gammelhytta.
    c. tillates ***ikke*** brukt som fylling over avsigsområde fra tidligere utedo.
    d. kan tillates benyttet som masse under eksempelvis sykkelparkeringsområdet ved turisthyttene. Det etter evt. tillatelse fra verneområdeforvaltningen og grunneiere.
11. Eventuelle skader på grunn av transporten eller gravearbeidet skal utbedres.
12. Gravemaskin (8t) med belter kan benyttes til arbeidet.
13. Ved graving i områder med lav bæreevne skal det benyttes matter under gravemaskina.
14. Dispensasjonen gjelder fram til og med 31. oktober 2023.

Denne tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48. Tiltaket vurderes samlet sett ikke å være i strid med verneformålet og heller ikke å kunne påvirke verneverdiene nevneverdig. Det forutsettes at tiltaket utføres i henhold til de gitte vilkår 1 - 14. Tiltaket anses som nødvendig for videre forsvarlig drift av turisthytta.

Motorferdsel
Verneområdestyret for Trollheimen gir Kristiansund og Nordmøre Turistforening dispensasjon til motorferdsel for transport av utstyr, materiell og masser i forbindelse med oppgradering av avløpsanleggsanlegget til turisthytta, Innerdalshytta. Det settes følgende vilkår:

1. Det gis dispensasjon for totalt inntil 100 turer.
2. Dispensasjonen gjelder for 2 år, 2022 og 2023.
3. Dispensasjonen omfatter både barmarkstransport og transport på frossen og snødekt mark.
4. Motorferdselen skal foregå:
   a. langs Innerdalsvegen fra Dalen og opp til Innerdalshytta.
   b. langs og på ledningstraséene for avløpsanlegget og vedlikeholdsarbeidet ved Nyhytta og Gammelhytta i en bredde på inntil 5 meter, jf. kart til søknaden.
5. Dispensasjonen omfatter:
   a. 3 biler merket KNT sin logo (Kristiansund og Nordmøre turistforening) for transport av materiell, utstyr og masser.
   b. 1 gravemaskin (8t) på belter merket Bredesen maskin.
   c. 1 mindre dumper merket Bredesen maskin.

   Dispensasjonen kan ikke overdras til andre aktører enn de som har kontrakt med KNT om utføring av det omsøkte avløpsanlegget.
6. Persontransport er ikke tillatt annet enn ved ledig kapasitet i ved annen nyttetransport.
7. Det stilles krav om føring av kjørebok/logg for all motorferdsel knyttet til etableringen av avløpsanlegget.
8. Ansvarlig for levering av utfylt kjørebok og føring av kjørebok er Kristiansund og Nordmøre Turistforening ved styreleder.
9. Kjøreboka skal oppbevares sammen med kjøretøyet og vises fram til politi, Statens Naturoppsyn (SNO) eller verneområdeforvaltningen ved oppsyn når det blir krevd i felt.
10. Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok/logg ikke er utfylt **før** turen starter
11. For flerårige dispensasjoner må kjørebok være innlevert før ny kjørebok skrives ut.
12. Frist for levering av kjørebok til verneområdeforvaltningen 31. desember det enkelte år.
13. Det er generelt kjøreforbud i Trollheimens verneområder
    - *fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00.*
    - *alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00.*

Dispensasjonen forutsetter tillatelse fra Sunndal kommune og at tillatelse/rettighet til å benytte aktuelle traséer er avklart med grunneiere og eventuelle andre rettighetshavere.

Denne tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48. Tiltaket vurderes samlet sett ikke å komme i strid med verneformålet og heller ikke å kunne påvirke verneverdiene nevneverdig. Det forutsettes at tiltaket utføres i henhold til de gitte vilkår.

Forholdet til annet lovverk
Det kreves i tillegg til denne dispensasjon tillatelse etter forurensningslov/plan og bygningslov og motorferdsellov fra Sunndal kommune samt grunneiere og eventuelle andre rettighetshavere.

Klagemulighet
Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Søknaden

En viser til søknad om oppgradering av felles renseanlegg for avløp fra Innerdalshytta, bolig og fjøset/låven mottatt 1.04.22. Søknaden var mangelfull og er supplert med e-poster og tlf. sist 23.05.22 før behandling, jf. sak 22/3759. Kristiansund og Nordmøre Turistforening (KNT)., som ny eier og driver av Innerdalshytta, søker om å oppgradere avløpsanlegget til Innerdalshytta i Innerdalen landskapsvernområde, Sunndal kommune i løpet av 2022 og 2023. Det søkes i tillegg om dispensasjon for motorferdsel for frakt av materiell, utstyr og masser til anlegget.

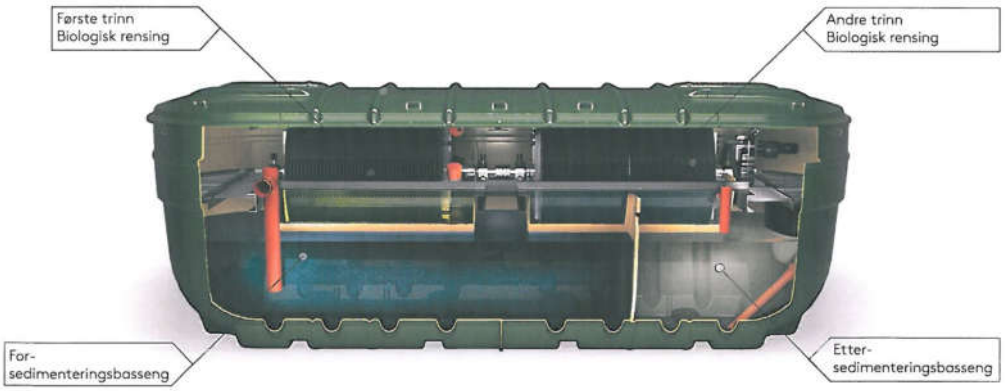

Eksisterende avløpsanlegg fra ca. 1982 tilfredsstiller ikke dagens krav verken for renseanlegget eller utslippslokaliteten. For renseanlegget omhandler det både renseeffektivitet og rensevolum. Utslipp er åpent og lokalisert til en ikke års-sikker bekk med da tidvis utslipp som hovedsakelig overflatevann til det østre Innerdalsvatnet. Tilliggende areal til utslippet er husdyrbeite og vrimleareal for besøkende i Innerdalen. Ved ferdselstelling på Innerdalsvegen i verneområdet i løpet av 2021/22 ble det registrert om lag 50.000 passeringer/år hvorav ca. 30.000 var på vei opp til Innerdalen. Det er en økning på ca. 50% fra tilsvarende telling i 2016. Oppgradering både i renseeffekt og rensevolum vurderes som ytterst nødvendig for videre forsvarlig drift av turisthytta.

Ortofoto med omsøkt plassering av rørtraséer inn til renseanlegget og fra renseanlegget ned mot Innerdalsvatnet. Traséen for utslippet er i søkeprosessen forlenget i rett linje videre ned til Innerdalsvatnet og videre ut langs bunnen av vatnet til et utslippspunkt i hovedstrømmen i vatnet.

Oppgraderingen av avløpsanlegget innebærer nedgraving av nytt omsøkte renseanlegg, Biodisk BH. Det er dimensjonert for 75 personekvivalenter (pe) og med en maksimal daglig gjennomstrømming på 15 m^3, jf. vedlegg til søknad. Avløpsrøret fra eksisterende utslippslokalitet opp det gamle renseanlegget ved bebyggelsen skal benyttes videre. Avløpsrøret er omsøkt forlenget i rett linje ned til Innerdalsvatnet og videre ut langs bunnen av vatnet til et utslippspunkt på dypere vann til hovedstrømmen i vatnet.

Renseanlegget er sertifisert i henhold til norsk standard NS EN12255 (> 50 personekvivalenter).

Naturmangfoldloven (NML), verneforskriften, forvaltningsplan og myndighet

Miljøverndepartementet har 8.02.2011 i medhold av Naturmangfoldlovens (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten verneområdene i Trollheimen til Verneområdestyret for Trollheimen. Verneområdestyret for Trollheimen har videre i møte 4.03.20 videredelegert til verneområdeforvalter myndighet til å behandle kurante saker i henhold til bestemmelsene i verneforskriften for Trollheimen LVO, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Formålet med Innerdalen landskapsvernområde er å «*bevare et vakkert naturlandskap som på grunn av topografi, vassdrag og vegetasjon har betydelig rekreativ og naturvitenskapelig verdi*», jf. Forskrift om vernebestemmelser for landskapsvernområde for Innerdalen landskapsvernområde, Sunndal kommune, Møre og Romsdal, kap. III.

Følgende bestemmelser i forskrift om vernebestemmelser for landskapsvernområde for Innerdalen landskapsvernområde har relevans for behandlingen av søknaden om oppgradering av renseanlegget til Innerdalshytta, jf. kap. IV:

Pkt. 4. *Plantelivet skal være fredet mot all skade og ødeleggelse som ikke skyldes vanlig ferdsel, beite, seterdrift eller gardsdrift. Det er ikke tillatt å ta opp planter med rot*. Forskriftens unntak fra denne bestemmelsen i pkt. 3 omfatter ikke avløpsanlegg.

Pkt. 7. *Det er ikke tillatt å føre opp eller utvide bygninger av noe slag. Unntatt herfra er:*
Nybygg og utvidelser av bebyggelse på Innerdalshytta. Nybygg skal være begrenset til området for nåværende bebyggelse, dvs. selve Innerdalen gård.
Plassering og utforming av utvidelser og nybygg skal skje under hensyn til landskap og naturmiljø og skal godkjennes av departementet. Denne forvaltningsmyndigheten er videredelegert til Verneområdestyret for Trollheimen

Pkt. 11. *Trafikk med motoriserte kjøretøyer til lands og til vanns og landing med luftfartøy er forbudt. Unntatt er nødvendig transport i forbindelse med bosettingen, seterbruken, driften av de to turisthyttene, politi- og ambulansetjeneste, oppsynet med landskapsvernområdet og vannkraftanlegget ved Langvatn.*
Pkt. *12. Forurensing og forsøpling av vassdraget og naturen ellers er forbudt.*
Pkt. *13. For øvrig må det ikke iverksettes tiltak som i vesentlig grad kan endre landskapets art eller karakter. Fylkesmannen avgjør i tvilstilfelle om et tiltak kan settes i verk.* Denne forvaltningsmyndigheten er delegert Verneområdestyret for Trollheimen.

Tiltaket er ikke å anse som drift og/eller vedlikehold av eksisterende anlegg da renseanlegget skal skiftes ut til et nytt og større anlegg og nye ledningstraséer skal anlegges. Det foreligger ikke noen direkte hjemmel i verneforskriften verken til å gi dispensasjon for nedgraving av renseanlegget, avløpsledningene eller motorferdselen i forbindelse med tiltaket. Dispensasjonene må følgelig vurderes etter NML § 48. I henhold til NML § 7 skal da prinsippene i NML §§ 8 - 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Vurderingene skal videre framgå i vedtaket.

Forvaltningsplanen

Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen gir retningslinjer for hva det etter søknad kan gis åpning for av motorferdsel, og setter vilkår for at:

- motorferdsel skal kunne skje til minst mulig skade for naturmiljø og andre brukere.
- all transport bør skje mest mulig sporløst.

Persontransport i verneområdet er i utgangspunktet ikke tillatt, annet enn ved ledig kapasitet i forbindelse med annen nyttetransport.

Forvaltningsplanen har kjøretidsbegrensninger for å minimere motorferdsel i ferie, høytid og helg, og i sårbare tider for vilt om våren, jf. kap. 4.8.3. Følgende aktuelle kjøretidsbegrensninger foreligger for den nå omsøkte motorferdselen både barmarkstransport og motorferdsel på snødekt mark:

- ***Generelt kjøreforbud***
  - *fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00.*
  - *alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00.*

Naturmangfoldloven

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»
Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra Naturbase, sensitive Artsdata, Artsobservasjoner, forvaltningsplanens føringer og dispensasjonspraksis i tilsvarende saker i området.

Det foreligger ikke registreringer av rødlistede arter i området som kan bli påvirket av tiltaket hvor det er planlagt graving, jf. Artskart og Naturbase. Det er heller ikke registrert fremmede, skadelige arter med svært høy risiko for spredning i anleggsområdet eller nærområdet til anlegget, jf. forskrift om fremmede organismer.

Det foreligger ikke systematisk og dekkende kartlegging av artsmangfoldet på og ved de aktuelle områdene for anleggsarbeidet og motorferdselen.

Motorferdsel kan generelt virke forstyrrende på dyrelivet. I tillegg virker støy fra motorferdsel sjenerende på friluftslivet. Ved å sette vilkår som begrenser ulempene ved motorferdselen vurderes

kunnskapsgrunnlaget å være tilstrekkelig i denne saken slik at det ikke er nødvendig å ta i bruk NML **§9 «Føre-var-prinsippet»**

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»
Innerdalsvegen og Innerdalshytta har og har hatt omfattende og sterkt økende trafikk av fritidsfolk og turister de siste årene, jf. antallet besøkende på om lag 30.000 personer pr år i ferdeseltellingene på Innerdalsvegen i 2021/22. Det omsøkte tiltaket vurderes ikke å bidra til vesentlig økning i antall besøkende relatert til det allerede høye besøkstallet. Tiltaket vil bidra til å kanalisere toalettrelevant ferdsel til nye og for allmennheten åpne vannklosett tilkoblet den nye og oppgraderte avløpsanlegget. Det vil bidra positivt ved redusert belastning på nærområdene til Innerdalshytta med hensyn til dels omfattende problemer med spontane avtreder i nærområdene.

Omfanget av motorferdsel er til dels omfattende i den omsøkte traséen med majoriteten knyttet til varetransporten inn til turisthyttene Innerdalshytta og Renndølsetra samt noe transport til boligeiendom og et fåtall fritidsboliger i Innerdalen. Motorferdselen innenfor verneområdet vurderes å være innenfor det som kan tåles mht. forstyrrelser og eventuelle skader på verneverdiene og økosystemet. Ved å følge forvaltningsplanen sine for denne saken relevante retningslinjer og vilkår for motorferdsel vurderes motorferdselen ikke å ha potensiale til å medføre varig skade eller spor i strid med verneformålet:

(1) begrense antall turer,
(2) begrense traséenes omfang.

Kjøretidsbegrensningene bidrar i tillegg i å redusere forstyrrelsene for andre brukere.

Omsøkte tiltak og aktiviteter samt de øvrige belastningene vurderes samlet sett ikke å være så omfattende at det vil være i strid med verneformålet og vurderes heller ikke å kunne påvirke verneverdiene nevneverdig.

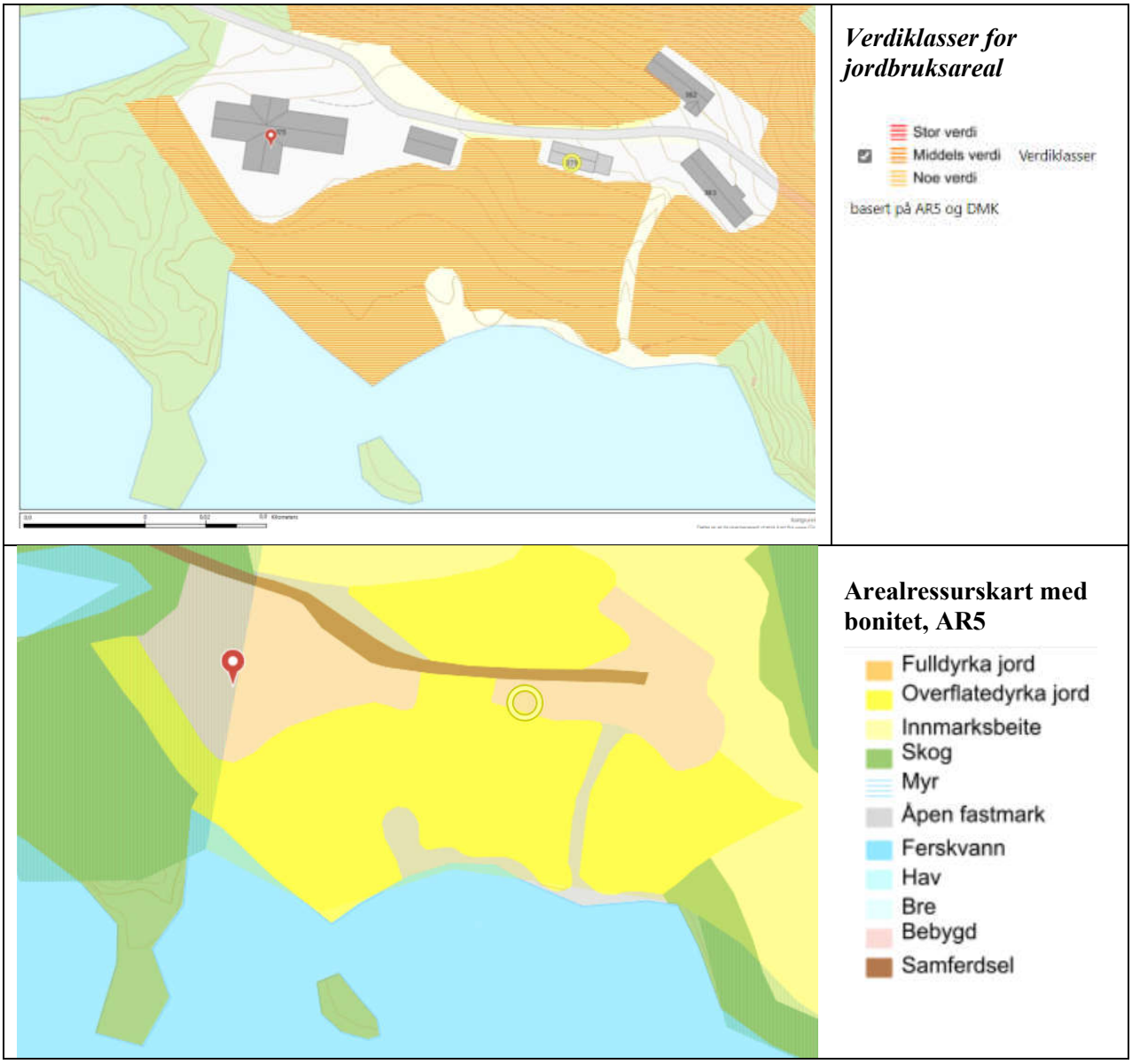
§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»
Dette prinsippet vurderes ikke å ha vesentlig relevans i denne saken.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»
Innerdalshytta ligger i ende av Innerdalsvegen og knappe 3 km innenfor verneområdegrensa for Innerdalen landskapsvernområde. På barmark vurderer bil, lettere gravemaskin (8t) og en mindre dumper å være de mest hensiktsmessige og trolig miljøforsvarlige kjøretøyene for den aktuelle omsøkte transporten under normale barmarkforhold.

§ 48 (dispensasjon fra vernevedtak)
Omsøkte tiltak og aktiviteter vurderes samlet sett ikke å være i strid med verneformålet og heller ikke å kunne påvirke verneverdiene nevneverdig, se saksframlegget NML § 10. Herunder vektlegges:

- Tiltaket er avgrenset til sommeren 2022.
- Tiltaket vil ha positiv virkningene ved kanalisering av ferdsel for avtreder til åpne toaletter i stedet for omfattende spredt bruk av nærområdene til samme formål.
- Tiltakets arealbruk er planlagt med:
  - Gravingen planlagt i overveiende grad til overflatedyrka eng og innmarksbeite samt noe bebygd areal og åpen fastmark hvor samtlige har gode til middels gode slitestyrker, jf. tabell vegetasjonstyper og slitestyrker. Boniteten og vegetasjonstypene tilsier videre god kapasitet til regenerering etter at tiltakene er utført, se kart til søknaden, kart over verdiklasser for jordbruksareal og arealressurskart.

- Motorferdselen på barmark er planlagt på/ved de samme arealer som anleggsvirksomheten amt transporten langs Innerdalsvegen, videre på og ved tidligere grøftetraséer.

Tabell 1: Vegetasjonstyper og slitestyrke

Slitestyrke	Vegetasjonstype	Eksempler
God slitestyrke	Engtyper som er sterkt beitet	Engskogtyper og strandenger
Relativt god slitestyrke	Tørre vegetasjonstyper dominert av urter og grasvekster	Setervoll, finnskjegg/stivstarrhei, grashei
Middels slitestyrke	Tørre vegetasjonstyper dominert av lyngvekster	Blåbærlyng, røsslyng og krekling
	Friske og svakt fuktige enger	Engskogtyper og strandenger
Liten slitestyrke	Høgstaudeenger	Høgstaudearter og bregner (Mjødurt, kranskonvall, tyrihjelm)

Miljødirektoratet 2019, Veileder M-1326

Konklusjon

1. Det gis dispensasjon med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48 til:
   a. Nedgraving av nytt renseanlegg, legging av tilførselsledninger og utslippsledning ned til og ut til bunnutslipp i Innerdalsvatnet.
   b. Tilføring av masser til omfylling av renseanlegg og rør.
   c. Bruk av overskuddsmasser til vedlikeholdsarbeidet ved fundamentene til Nyhytta og gammelhytta.
   d. Motorferdsel til transport av materiell, utstyr og masser i forbindelse med det omsøkte avløpsanlegget i Innerdalen landskapsvernområde.

2. Det gis ***ikke*** dispensasjon til deponering av overskuddsmasser fra grøftene verken på avsigsområdet fra tidligere utedo eller andre formål.

Dispensasjonene gis med vilkår.

Med hilsen
Roar Pettersen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset, Postboks 2500	6404	Molde
Kristiansund og Nordmøre Turistforening	postboks 476	6501	Kristiansund
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde